

Fremgangsmaaden for Voldgiftsretten og dens sammensætning og Virksomhed, som findes i den dansk-italienske Voldgiftskonvention. Der er endvidere sket en Tilføjelse fra amerikansk Side, og dette er en Følge af Senatets forfatningsmæssige Stilling i De forenede Stater. Som Følge deraf har man fra amerikansk Side forlangt, at det Kompromis, som først skal vedtages, og som skal danne Grundlaget for Voldgiftsbehandlingen og Kendelsen, skal for De forenede Staters Vedkommende være betinget af Senatets Samtykke. For saa vidt bliver der altsaa ikke fuld Ligestilling, men dette er nødvendigt, hvis man overhovedet vil have den Slags Overenskomster med De forenede Stater, thi det er, som sagt, en Følge af De forenede Staters Forfatning. Af samme Grund har det ikke været muligt for Amerikanerne at acceptere den Bestemmelse, der findes i den dansk-italienske Voldgiftskonvention, hvorefter Voldgiftsmændene skal, naar der ingen særlig Voldgiftsantagelse, altsaa intet Kompromis, foreligger, afgive Kendelse paa Grundlag af de af de to Parter formulerede Paastande. Da Senatet i Amerika har Krav paa, at Kompromisset bliver forelagt det til Beslutning, har denne Bestemmelse ogsaa maattet udgaa.

Med disse Bemærkninger skal jeg tildele mig at anbefale dette Forslag til Beslutning til velvillig Behandling og til hurtig Behandling, idet Udenrigsministeriet gerne vil kunne være rede til Udvekslingen af Ratifikationerne i Washington inden den 29. Marts dette Aar, til hvilket Tidspunkt den nugældende dansk-amerikanske Voldgiftskonvention udløber.

Moltesen: Voldgiftstanken vinder jo frem for hvert Aar, der gaar, og den Rolle, som Danmark og de nordamerikanske Fristater spiller i det Arbejde, er noget af det smukkeste, man kan tænke sig. Da den danske Regering i 1907 medgav sine delegerede til Haager-Konferencen deres Instruks, skrev den deri: „De foreliggende Erfaringer har ikke begrundet nogen alvorlig Indvending mod at afgøre internationale Stridigheder ved Voldgift, og dennes Anvendelse i det videst mulige Omfang kan kun bifaldes fra vor Side.“ Det viste sig, at Danmark i Forvejen havde saadanne Voldgiftstraktater i det videst mulige Omfang afsluttet med Nederlandene, Italien og Portugal — hvilket sidste Land for øvrigt er glemt i Motiverne til dette Lovforslag. De danske delegerede i Haag handlede ogsaa i Overensstemmelse

med deres Instruktion. Det var ikke deres Skyld, naar Forhandlingerne sluttede med en Udtalelse af den Art, at alle Verdens Magter ved at arbejde sammen i fire Maanedes „ikke blot har lært at kende hverandre bedre og at komme hverandre nærmere, men ogsaa har forstaaet under det lange Samarbejde at udvikle en meget ophøjet Følelse for Menneskehedens Almenvel“. Med denne smukke Blomst sluttede i 1907 i Haag disse Forhandlinger, men fra denne saaledes udtrykte ophøjede Følelse for Menneskehedens Almenvel har Danmark atter og atter hentet Voldgiftstanken ned ved de Traktater, det har afsluttet, ja ved sin Optræden lige siden den danske Rigsdag i 1888—89 besluttede, at den saakaldte Butterfield'ske Sag om Erstatningskrav skulde underkastes Voldgift.

Den Traktat mellem Danmark og de nordamerikanske Fristater, som nu altsaa foreligger her for Rigsdagen til Beslutning, er utvivlsomt banebrydende paa sit Omraade, idet den sammenknytter Voldgiftstanken med en Tanke, som er helt ny. Det er den saakaldte Wilson-Bryan'ske Traktat, som vi nu ogsaa faar ind blandt vore Traktater. Det er i Virkeligheden det, som er det ejendommeligste ved, hvad der her foreligger. Betydningsfuldt er det naturligvis, at Nordamerika vil gaa ind paa den dansk-italienske Voldgiftstype, nemlig Voldgift uden Forbehold, men det er jo muligt, at den ikke kan komme til Anvendelse mere og ikke behøver at komme til Anvendelse, naar vi nu faar den Wilson-Bryan'ske Traktat om en international Undersøgelseskommission til Undersøgelse og Betænkning af de Stridigheder, som ikke kan bilægges ved diplomatisk Medvirkning. Der vil nemlig ske dette, at en Undersøgelseskommission vil tage sin Tid, og i det Aar, som skal følge efter Betænkningens Afgivelse, inden Sagen kan gaa til Voldgift, hvis det er nødvendigt, altsaa i dette lange Tidsrum vil der, som Bryan sagde, da han tog Ordet i London 1906 paa den interparlamentariske Konference, være Mulighed for, at en gal Mand kan blive til en besindig Mand, *a man mad to a man calm*. Det er ikke noget nyt for dem, der har fulgt det interparlamentariske Arbejde. Denne Tanke om en Undersøgelseskommission blev fremsat første Gang af Amerikaneren Mr. Bartholdt i Bryssel i 1905, og den blev knæsat af den interparlamentariske Konference, saa op tog Bryan den i 1906 og holdt en fortræffelig Tale derom, og Konferencen gav